

Pies Dżok

Het verhaal van eindeloze trouw aan een baas...

Overal ter wereld zijn ze te vinden. Staand en liggend, uitkijkend over water of straten en pleinen. Ze staan onbeweeglijk, maar zijn soms bedrieglijk echt. Vereeuwigd, omdat ze ons dikwijls een verhaal kunnen vertellen. ONZE HOND reist over de wereld en maakt een keuze uit bijzondere standbeelden van honden...

EXPRESSIEVE BEELD

Het expressieve beeld van Dżok (spreek uit als Jock) is een hond van onbestemd ras dat lijkt op een kleine Duitse Herdershond. Het beeld van die loyale hond staat in Krakau (Polen), tussen de Grunwaldzkie Brug over de rivier de Vistula (Pools: Wisla) en het kasteel van Wavel. In de zomer van 1990 krijgt

de eigenaar van deze hond, ter hoogte van de Grunwaldzkie rotonde, een hartaanval. Daarna krijgt het verhaal twee versies: de een heeft het over een automobilist, de ander over een voetganger. Het resultaat is echter hetzelfde: reanimeren is tevergeefs en de man sterft. Dżok, ook wel Jockey genoemd, weigert de plaats van het ongeluk

te verlaten en wacht er op zijn baas, niet begrijpend dat deze nooit meer zal terugkomen.

30 GRADEN ONDER NUL

Een strenge winter wisselt een hete zomer af. Dżok heeft inmiddels een hol gegraven op de rotonde, waar auto's en trams omheen rijden. Eten doet hij uit de vuilnisbakken bij

Het expressieve beeld van de loyale Pies Dżok (= hond Dżok) in Krakau (Polen), tussen de Grunwaldzkie Brug over de Vistula rivier en het kasteel van Wavel.

De grote, beschermende handen rondom de hond symboliseren de zorg van de mens voor de hond. (Foto: Andrzej Banas).

een bushalte, maar hij wordt steeds magerder en vuiler. Medewerkers van een dierenasiel proberen hem te vergeefs te vangen; de temperatuur zakt in de winter tot dertig graden onder nul. De bewoners uit Krakau komen naar de rotonde om Dżok te bekijken, maar de hond blijft schuw. Kranten en een radiostation besteden aandacht aan hem. Uiteindelijk kan slechts één persoon zijn vertrouwen winnen, Marii Müller, een oudere vrouw, en echtgenote van de bekende Pool Władysław Müller, onderzoeker en docent aan de Landbouw Universiteit van Krakau. Een paar keer per dag gaat Marii, vergezeld van haar eigen hond Kajtek, naar de rotonde en brengt Dżok eten. Uiteindelijk volgt hij in 1992 Marii en Kajtek naar hun huis en leeft daar nog zes jaar. Na Marii's dood, in 1998, wordt haar huis leeggehaald en Dżok en Kajtek worden ondergebracht in het opvangcentrum voor dieren in Krakau. Niet voor lang, want Dżok graaft een tunnel onder het gaas van de afstering en ontsnapt. Enige tijd later wordt hij dood gevonden op de

spoorrails in Borek Falecki, slechts een paar kilometer van het opvangcentrum verwijderd. Sommige bronnen geven aan dat Dżok zich opzettelijk heeft laten overrijden. Hij wordt begraven bij het opvangcentrum voor dieren in Krakau, aan de Rybnastraat nummer 3. Tot op de dag van vandaag is zijn graf daar te vinden.

GRENZELOZE TOEWIJDIG

De Poolse televisie maakte een programma over Dżok, en hij staat op de cover van een opinieblad.

Samen met de inwoners van de stad brengt een lokale kunstenaar het benodigde geld bij elkaar en wordt er een prachtig bronzen monument gemaakt ter nagedachtenis aan Dżok. Het is de Poolse kunstenaar Bronisław Chromy, professor aan de Academie voor Schone Kunsten in Krakau, die de opdracht krijgt het verhaal van Dżok te verbeelden door middel van een monument. Het beeld Pies (= hond) Dżok wordt onthuld op 26 mei 2001 en staat op de boulevard Czerwieński, slechts een paar honderd meter van de Grunwaldzkie rotonde.

Het verbeeldt twee grote mensenheden, die een hond omhelzen en beschermen. De opschriften op de grote sokkel zijn in het Pools en Engels; zij roemen Dżoks grenze-loze toewijding. Hij is de eerste hond in Polen voor wie een standbeeld is gemaakt.

De kinderboeken auteur Barbara Gawryluk publiceert in 2007 het boek *'Dżok, de legende van de loyaliteit van een hond'*. Ook de auteur Karol Kozłowski schrijft in 2012 over Dżok.

Vandaag de dag maken veel bussen met toeristen een stadstour door Krakau; Dżoks monument is daarvan een vast onderdeel. ■

Het graf van Dżok is te vinden bij het opvangcentrum voor dieren aan de Rybnastraat 3 in Krakau.